

Tema om mundtørhed

Anne Marie Lynge Pedersen, lektor, ph.d., faglig koordinator

Spyttet spiller en central rolle for opretholdelse af sunde forhold i mundhulen, og dets betydning erkendes ofte først, når spytksekretionen mindskes, fx pga. almensygdom og lægemiddelindtagelse. Mundtørhed udgør et væsentligt problem for en stor del af befolkningen og kan være en diagnostisk og behandlingsmæssig udfordring for klinikerer. Ofte er mundtørhed relateret til en betydelig reduktion i spytkproduktionen, men kan forekomme ved normal spytksekretions hastighed. Mundtørheden vil da ofte være betinget af ændringer i spyttets sammensætning. I fremtiden vil den praktiserende tandlæge møde flere patienter med komplicerede medicinske sygdoms- og behandlingsprofiler, hvilket primært skal tilskrives forbedret diagnostik og medicinsk behandling, der medfører, at flere patienter overlever sygdomme længere end tidligere. Endvidere øges ældrepopulationen

i de kommende år, og dermed forventes en øget forekomst af systemiske sygdomme, der kræver medicinsk behandling, og således forventes også en øget forekomst af mundtørhed. Udredning af årsager til mundtørhed og nedsat spytksekretion kræver ikke blot indsigt i spytkkirtlernes struktur og funktion under normale forhold, men også et godt kendskab til, hvorledes forskellige sygdomstilstande og deres medicinske behandling kan influere herpå. Herudover er udredning af årsagen til mundtørhed og nedsat spytksekretion selvsagt af betydning for at kunne iværksætte adækvat behandling.

I dette nummer af Tandlægebladet bringes en gennemgang af spytkkirtlernes struktur og funktion under normale og patologiske forhold, hyppige årsager til mundtørhed og nedsat spytksekretion samt udredning og behandlingsmuligheder ved mundtørhed og nedsat spytksekretion.